

Hovenier Van Raaijen over de **grassentuin**

'We hebben het grondwerk, de bestrating, het gazon en de boomaanplant gedaan. En daar ruim 1000 m3 grond voor verzet. De gemeente stelde kleigrond ter beschikking. Die hebben we opgehaald en vermengd met zand, om een luchtige, voedzame bodem te krijgen. Onder het gazon en de golfgreen legden we anti-mollengaas aan. Dat spul werkt goed, er is nog geen molshoop gezien.'

'Marion wil met haar auto de tuin kunnen inrijden, naar haar atelier. Dus hebben we een pad aangelegd van grasbetontegels. Marion is er blij mee, want je ziet geen verschil met de gewone grasmat, en je kunt er zonder problemen overheen rijden.'

Een doosjeshuis met **grassentuin**

In Overgooi staat een eigenzinnig huis met een eigengereide tuin. Beide eigendom van Marion van Leeuwen en haar man. Het tweetal verhuisde vijf jaar geleden van Blaricum naar Almere. Om er voor altijd te blijven.

TEKST: WENDELIE VOS / FOTO'S: CHRIS HEINE

Tuinideeën à la Marion

Marion's ideeën kun je wellicht ook in jouw tuin toepassen:

- In het gazon zijn twee golfbunkers aangelegd. Het witte zand contrasteert prachtig met de groene grasmat. Bijkomend voordeel: je kunt er je korte slag oefenen.
- Op de grens naar de burens staan knotwilgen en hagen van bamboe; veel eleganter dan een hek of een schutting.
- Waar de tuin aan openbaar terrein grenst, zijn bramenstruiken geplant tegen inktijk (en voor de jam). Daarvoor staan stevige stuiken met doorns.
- Het bosje achterin de tuin geeft kort na de aanleg al een intiem karakter. Het bestaat naast loofbomen (veel berken) ook uit pijnbomen. De dennen blijven mooi groen in de winter.

Almeers huis M is **out of the box**

Thinking out of the box. Dat deed Marc Koehler, de Amsterdamse architect die de woning van zijn ouders in Almere Overgooi z'n opvallende vorm gaf. Zijn moeder, Marion van Leeuwen, besliste dat het huis zo dicht mogelijk moest zijn vanaf de straatkant, en juist heel open naar de achtertuin. Uiteenlopende wensen. Hoe verenig je die?

Marc tekende een breed en ondiep gebouw met twee woonlagen, dat hij dwars in het perceel plaatste. De vijf meter diepe woning fungeert op die manier als een soort scheidingwand tussen de voor- en de achtertuin. De voorkant heeft nauwelijks ramen en oogt in zichzelf gekeerd, terwijl de enorme raampartijen aan de achterkant

Best warm

In 2005 werd Marc's tekening werkelijkheid. Moeder Marion van Leeuwen waant zich nog steeds elke dag op vakantie in haar zonnige huis. 'Ons vroegere onderkomen lag op het noorden, en was van huis uit dus vrij donker. Ik wilde graag licht, licht en nog eens licht. Dit huis ligt pal op het zuiden. En dat hebben we geweten. Toen alles hier nog kaal was, konden de zonweringen niet naar beneden als het stevig waaide. En het waait hier vaak stevig! Tja, dat was toen best warm. Maar nu de bamboes en de wilgen flink uit de kluiten gewassen zijn, is het binnen goed koel te houden.'

Voor of tegen

Voorbijgangers zien Marion zelden. Alleen als ze in de voortuin aan het tuinieren is. En zelfs dan niet altijd. Bijvoorbeeld wanneer ze verdekt staat opgesteld tussen de hoge siergrassen. Marion: 'Ik hoor regelmatig het commentaar, dat zo'n onalledaags huis nu eenmaal oproept. Niet alleen de vorm, maar ook de felle kleuren van de entree springen in het oog. Je vindt dit huis geweldig. Of juist niet. Er is niets tussenin.' De meest gehoorde reacties zijn 'fantastisch' en 'afgrijselijk'. De negatieve respons laat Marion koud. Schouderophalend: 'Over smaak valt niet te twisten.'

't Gooi ingeslapen

Marion en haar man kwamen vijf jaar geleden vanuit Blaricum naar Almere. Vrienden en bekenden begrepen er niets van. Marion: 'Ach, die lui kennen Almere niet. Het is hier heerlijk wonen. Ik vind het altijd weer prachtig om over de brug naar huis te rijden. Het Gooi? Zó ingeslapen... Je ziet er alleen oudere, blanke mensen. Nou ja, dat ben ik natuurlijk zelf ook. Maar daarom vind ik het juist zo leuk om mensen tegen te komen, die anders zijn. Ik geniet intens van al die vrolijke jongelui op straat, vol levenslust en zo heerlijk toekomstgericht. Bruisend gewoon!' Dan stellig: 'Teren op het verleden heeft geen zin. Je moet altijd vooruit blijven kijken. Daarom voel ik me in Almere op mijn plek.'

het huis bijna naadloos koppelen aan de tuin. De keuken, de eetkamer, de zitkamer en het kantoor situeerde de architect naast elkaar in één lange open ruimte. En toen was die ruimte vol. Om de entree en de garage te realiseren stapte hij 'out of the box'.

Doosjes

Wellicht kreeg Marc een ingeving toen hij z'n verhuisdozen aan het inpakken was. Feit is dat hij de entree en de garage als 'doosjes' uit de voorgevel liet komen. De doosjes zweven boven de begane grond. De achterkant kreeg haar eigen doosje: de zitkamer steekt de tuin in, met maximaal uitzicht als resultaat. Het effect van gestapelde dozen vermeed Marc door een elegante knik te tekenen in het platte dak van het 'hoofdgebouw'. Wie goed kijkt, ziet er een M in. Huis M is dan ook de toepasselijke naam van de woning.

Huis M

OPPERVLAKTE: 220M²

ONTWERP: Marc Koehler Architects

BOUW GEREED: 2005

2005: nominatie voor de Almere Architecture Award

Een nette chaos met **siergrassen**

Zo strak als het huis is, zo weelderig is de tuin van huis M. Veel onderhoud dus. Geen punt, want Marion van Leeuwen vindt het heerlijk om elke dag een uurtje of drie te gaan tuinieren. Ze ontwierp haar tuin zelf en haalde het Almeerse hoveniersbedrijf Van Raaijen voor de uitvoering. Marion koos voor een combinatie van borders en siergrassen. En had geen idee wat ze zich daarmee op de hals haalde.

Marion vertelt: 'Ik hou van siergrassen vanwege hun natuurlijke uitstraling. In het najaar en de winter maken ze de tuin interessant. Ik heb er honderden geplant. Maar ik wist niet, dat hoge grassen veel onderhoud vergen. Als je de zaak niet regelmatig bijknipt, zie je in een mum van tijd

lengte accentueert. De kleuren van de beplanting sluiten perfect aan op het huis. Met veel geel in de achtertuin, vanwege de kanariegele keuken.'

Uitzaaien

Dille, een plant met sierlijke lichtgele bloemen, past heel goed in Marion's tuin. Alleen had Marion geen rekening gehouden met de verspreiding van miljoenen zaadjes na de bloei. Zaadjes die zich maar al te graag nestelen in de graspollen van de lagere grassen. Marion: 'Heel veel planten zaaïen uit. Daar kom je door schade en schande achter: die informatie vind je op geen enkel plantenkaartje. Mijn oplossing is om de bloemen na de bloei meteen af te knippen. Dus voordat ze hun zaad kunnen

Marion koos voor een Flevolandse hovenier die de poldergrond door en door kent.

een gigantische troep. Dan krijg je een wildernis van meterslange omgevallen grassen, die in de border en op het pad liggen. Inderdaad, ik zit altijd bij de kapper met die grassen!'

Mysterieus

Marion heeft met opzet voor een Flevolandse hovenier gekozen: 'Van Raaijen kent de poldergrond en kan daarom goed adviseren. Het bedrijf heeft mijn ruwe schetsontwerp bewerkt tot een uitvoeringstekening die de verhoudingen beter zichtbaar maakte.' Marion's tuin is precies zoals ze 'm graag wilde hebben: weelderig en mysterieus, maar toch netjes in het gareel. Het is alsof je buiten in de polder bent en door het rietland wandelt. Geheimzinnige paadjes van boomschors slingeren zich tussen het sierriet door. Marion: 'Ik heb de breedte van de tuin benadrukt door het gazon van linksvoor naar rechtsachter door te trekken. Terwijl het verhoogde houten pad vanaf het terras naar de achterkant van de tuin juist de

vormen. Daar moet ik dus steeds alert op zijn. Wat ook niemand vertelt is, dat polvormende bamboes weliswaar niet woekeren, maar dat ze wél ontzettend in de breedte uitdijen. Je moet snel ingrijpen. Want als ze je bestrating omhoog drukken, ben je eigenlijk al te laat.'

Wuivende silhouetten

Deze herfst en winter genieten Marion en haar man weer van de wuivende silhouetten van de siergrassen. Na de winter is de tuin tijdelijk wat kaler, want dan knipt het duo de grassen af tot twintig centimeter van de grond. Marion: 'Ik houd de graspollen vast en mijn man zaagt ze door. Een zware klus, maar je krijgt er seizoenenlang tuinplezier voor terug. Van Raaijen stelde laatst een onderhoudscontract voor. Hun hoveniers komen dan regelmatig langs om de tuin in goede banen te leiden. Maar zolang ik het nog kan, doe ik het liever zelf. Tuinieren is een prima uitlaatklep voor mij!' ●

Tuin M

OPPERVLAKTE: 1800M²

ONTWERP: Marion van Leeuwen

REALISATIE: Van Raaijen Hoveniers Almere